

Wpłynęło dn. 28.09.2023.
L. dz. 745/2023
Skierowano do Rady Naukowej IPPAN
(podpis)

Warszawa, 28 września 2023 r.

Rada Naukowa ISP PAN
Instytut Studiów Politycznych, Polska Akademia Nauk
ul. Polna 18/20
00-625 Warszawa

STRONA:
dr Jacek Bartosiak

reprezentowany przez:
radcę prawnego Anne Kruszewska
radcę prawnego dr Aleksandrę Sewerynik

adres do doręczeń:
Hasik Rheims i Partnerzy
al. J.Ch. Szucha 16/18
00-582 Warszawa

STANOWISKO STRONY W SPRAWIE

Działając w imieniu dr. Jacka Bartosiaka, na podstawie udzielonego nam pełnomocnictwa (złożonego do akt sprawy), w odpowiedzi na pismo przewodniczącego Komisji Etyki Rady Naukowej ISP PAN ks. prof. Piotra Mazurkiewicza z dnia 21 września 2023 r. (dalej jako „Pismo Komisji Etyki RN”), w związku z zaplanowanym na piątek 29.09.2023 r. posiedzeniem Rady Naukowej ISP PAN, podczas którego ma być omawiana sprawa ważności doktoratu naszego Mocodawcy, zajmujemy stanowisko w przedmiocie dotychczasowego trybu działania ISP PAN w tej sprawie, jak i wobec zarzutów postawionych dr. Jackowi Bartosiakowi w piśmie skierowanym do ks. prof. Piotra Mazurkiewicza przez dr. Michała A. Piegzika z dnia 18.09.2023 r. wraz z załącznikami (dalej jako „Pismo” lub „Pismo dr. Piegzika”).

Na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego wskazujemy, że brak jest podstaw faktycznych i prawnych do wszczęcia i prowadzenia postępowania w przedmiocie stwierdzenia nieważności decyzji o nadaniu stopnia doktora dr. Jackowi Bartosiakowi. Z ostrożności procesowej, na wypadek, gdyby takie postępowanie zostało wszczęte, wnosimy o: zorganizowanie rozprawy administracyjnej na podstawie art. 89 i nast. ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 775 z późn. zm.) (dalej jako „kpa”), która w okolicznościach niniejszej sprawy niewątpliwie przyczyniłaby się do przyspieszenia i uproszczenia postępowania.

UZASADNIENIE PRAWNE

1. Wstęp

Dotychczasowe postępowanie ISP PAN w niniejszej sprawie budzi istotne wątpliwości odnośnie do jego zgodności z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa. W szczególności, przeprowadzonym w toku postępowania czynnościami zarzucamy m.in.:

- (1) Podejmowanie działań przez Komisję Etyki Rady Naukowej ISP PAN bez odpowiedniej podstawy prawnej, w szczególności podjęcie uchwały z dnia 21 września 2023 r. w trybie i o treści niezgodnych z przepisami kpa oraz Regulaminem Rady Naukowej ISP PAN,
- (2) Rozpoznawanie sprawy przez Komisję Etyki Rady Naukowej ISP z naruszeniem podstawowych zasad postępowania administracyjnego, w szczególności zasady informowania strony, zasady czynnego udziału strony oraz zasad postępowania dowodowego,
- (3) Naruszenie art. 8, 9 i 10 kpa poprzez brak informowania strony o posiedzeniach Komisji Etyki Rady Naukowej ISP PAN, uniemożliwienie udziału strony w rozpatrywaniu sprawy, uniemożliwienie ustosunkowania się do materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie oraz niezapewnienie poufności prowadzonego postępowania,
- (4) Naruszenie art. 77 kpa poprzez oparcie postępowania w sprawie wyłącznie na wnioskach i materiałach przygotowanych przez osobę niebędącą stroną postępowania, której stanowiska nie można uznać za obiektywne i bezstronne z uwagi na wcześniejsze publicznie zajmowanie stanowiska w sprawie działalności dr. Jacka Bartosiaka,
- (5) Naruszenie art. 77 kpa poprzez oparcie postępowania w sprawie wyłącznie na wnioskach i materiałach przygotowanych przez osobę grupę anonimowych osób, której analiza zawierała zawiera szereg błędów metodologicznych, luk oraz nieścisłości,
- (6) Naruszenie art. 28 kpa poprzez przyznanie dr. Michałowi A. Piegzikowi praw strony postępowania,
- (7) Rozpoznawanie sprawy przez Komisję Etyki Rady Naukowej ISP PAN w oparciu o błędną podstawę prawną, tj. Kodeks Etyki Pracownika Naukowego w sytuacji, gdy właściwe były przesłanki z art. 195 uoswin.

2. Organ właściwy do prowadzenia postępowania

W pierwszej kolejności, należy wskazać, że jedynym organem uprawnionym do prowadzenia sprawy dot. wątpliwości związanych z pracą autorstwa dr. Jacka Bartosiaka pt. „Sytuacja geostrategiczna Stanów Zjednoczonych i Chin na Zachodnim Pacyfiku i w Eurazji a amerykańska koncepcja wojny powietrzno-morskiej” przedstawionej jako rozprawa doktorska napisanej pod kierunkiem prof. dr. hab. Bogdana Góralczyka i obronionej w ISP PAN (dalej jako „Rozprawa doktorska”) jest Rada Naukowa ISP PAN, jako organ uprawniony w sprawach związanych z nadawaniem stopni naukowych oraz stwierdzaniem nieważności decyzji dotyczących nadania stopnia naukowego. W szczególności, brak jest podstaw prawnych do podejmowania jakichkolwiek działań przez inne jednostki, w tym w szczególności Komisję Etyki RN ISP PAN.

Postępowanie to powinno się toczyć w oparciu o przepisy kpa oraz ustaw szczególnych, w szczególności ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 742 z późn. zm.) (dalej jako „uswin”), która w sprawach związanych z nadawaniem stopni naukowych odsyła do odpowiedniego stosowania kpa (art. 178 ust. 3 uswin).

3. Podstawowe zasady procedury administracyjnej mające zastosowanie do działania ISP PAN

Kodeks postępowania administracyjnego zawiera szereg zasad, które stanowią gwarancję respektowania podstawowych praw strony postępowania. Zasady te wywodzą się z postanowień Konstytucji, co wielokrotnie podkreślał w swoim orzecznictwie Trybunał Konstytucyjny, wskazując, że podstawowe prawa i obowiązki obywatela wobec organów administracji, jak również uprawnienia władzy państwowej względem jednostki określone w zasadach ogólnych Konstytucji, mają odzwierciedlenie w poszczególnych przepisach prawa procesowego¹.

Do podstawowych zasad postępowania administracyjnego należą:

- a) **zasada praworządności** (art. 6 kpa), zgodnie z którą Rada Naukowa ISP PAN powinna działać na podstawie przepisów prawa,
- b) **zasada prawdy obiektywnej** (art. 7 kpa), zgodnie z którą Rada Naukowa ISP PAN powinna „stać na straży praworządności” oraz podejmować „wszelkie czynności niezbędne do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego”,
- c) **zasada rozstrzygnięcia wątpliwości prawnych na korzyść strony** (art. 7a kpa), zgodnie z którym Rada Naukowa ISP PAN powinna wszelkie wątpliwości co do treści norm prawnych rozstrzygać na korzyść dr. Jacka Bartosiaka,
- d) **zasada zaufania do władzy publicznej** (art. 8 kpa), zgodnie z którą Rada Naukowa ISP PAN powinna prowadzić postępowanie „w sposób budzący zaufanie jego uczestników do władzy publicznej, kierując się zasadami proporcjonalności, bezstronności i równego traktowania”,
- e) **zasada informowania strony** (art. 9 kpa), zgodnie z którą Rada Naukowa ISP PAN powinna należycie i wyczerpująco informować dr. Jacka Bartosiaka o okolicznościach faktycznych i prawnych, które mogą mieć wpływ na ustalenie jego praw i obowiązków,
- f) **zasada czynnego udziału strony w postępowaniu oraz zasada tzw. ostatniego zdania** (art. 10 kpa), zgodnie z którą Rada Naukowa ISP PAN powinna zapewnić udział stronie w „każdym stadium postępowania, a przed wydaniem decyzji umożliwić jej wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań”,
- g) **zasada wyczerpującego zebrania i rozpatrzenia całego materiału dowodowego** (art. 77 kpa),
- h) **zasada uwzględniania żądań strony dotyczących przeprowadzenia dowodu, jeżeli jego przedmiotem jest okoliczność mająca znaczenie dla sprawy** (art. 78 kpa),
- i) **zasada oceny dowodów** (art. 80 kpa), zgodnie z którą Rada Naukowa ISP PAN powinna ocenić sprawę na podstawie całokształtu materiału dowodowego,
- j) **zasada wypowiedzenia się strony na temat okoliczności faktycznej** (art. 81 kpa), zgodnie z którą Rada Naukowa ISP PAN powinna uznać daną okoliczność faktyczną za udowodnioną tylko, jeżeli dr. Jacek Bartosiak miał „możność wypowiedzenia się co do przeprowadzonych dowodów”,

¹ Zob. postanowienie TK z dnia 19 września 2007 r., sygn. akt K 2/07, OTK ZU 4A/2008, poz. 75.

- k) **zasada rozstrzygnięcia wątpliwości faktycznych na korzyść strony** (art. 81a kpa), zgodnie z którą Rada Naukowa ISP PAN „niedające się usunąć wątpliwości co do stanu faktycznego” powinna rozstrzygać na korzyść dr. Jacka Bartosiaka.

Ze względu na okoliczności niniejszej sprawy, stosowanie wszystkich tych zasad, zwłaszcza dotyczących informowania strony, jej czynnego udziału w postępowaniu oraz postępowania dowodowego, ma fundamentalne znaczenie dla jej szczegółowego wyjaśnienia. Jak zauważa się w prawniczej literaturze naukowej, wydawanie decyzji administracyjnych w sprawach dotyczących szkolnictwa wyższego i nauki jest bardzo złożone, a jednocześnie bardzo ważne z punktu widzenia ich adresatów, którymi są albo podmioty systemu szkolnictwa wyższego i nauki, albo podmioty będące użytkownikami tych podmiotów, albo wreszcie osoby zatrudnione w nich w charakterze personelu gwarantującego rzetelne wykonywanie powierzonych im zadań publicznych. W każdym z tych przypadków konieczne jest zapewnienie gwarancji praworządnej procedury z jednej strony, a z drugiej praworządnego rozstrzygnięcia o charakterze merytorycznym².

4. Rola Komisji Etyki Rady Naukowej ISP PAN

W zakresie regulacji wewnętrznych dotyczących działania samej Rady Naukowej ISP PAN, zgodnie z §7 ust. 1 obowiązującego Regulaminu Rady Naukowej ISP PAN (dalej jako „Regulamin RN”), Komisja Etyki RN ISP PAN (dalej jako „Komisja Etyki RN”) może prowadzić czynności przygotowawcze i doradzać Radzie Naukowej ISP PAN.

Komisja Etyki RN nie jest zaś uprawniona do podejmowania jakichkolwiek definitywnych decyzji, w tym w formie uchwał, dotyczących „uznania za zasadne” jakichkolwiek „wniosków”, w szczególności w przedmiocie „naruszenia zasad etyki pracownika naukowego” czyli w zakresie kompetencji należących wyłącznie do Rady Naukowej jako organu. Ponadto Komisja Etyki RN nie jest uprawniona do definitywnego stwierdzenia „poważnego naruszenia zasad Kodeksu Etyki”. Może jedynie ewentualnie wyrazić swoją opinię w tym zakresie, która powinna zawierać uzasadnienie. Zgodnie z Regulaminem RN celem Komisji Etyki RN jest przygotowanie spraw z zakresu działania Rady Naukowej. Komisja Etyki RN może wnioskować o przeprowadzenie dyskusji nad wybranymi zagadnieniami i zorganizować taką dyskusję, jeśli Rada Naukowa powierzy jej to zadanie. Należy podkreślić, że Komisja Etyki RN powinna przedstawić Radzie sprawozdanie z przebiegu wykonania powierzonych jej zadań, a jakiegokolwiek wnioski Komisji Etyki RN wymagają zatwierdzenia przez Radę Naukową.

Tymczasem, wbrew powyższym regulacjom, w Piśmie Komisji Etyki dr Jacek Bartosiak został poinformowany, że na posiedzeniu w dniu 21 września 2023 roku Komisja Etyki w głosowaniu podjęła uchwały, w których jednomyślnie m.in.:

- 1) „uznała za zasadny wniosek o uznanie poważnego naruszenia zasad etyki pracownika naukowego w zakresie nierzetelności w badaniach naukowych (art. 4 Kodeksu Etyki Pracownika Naukowego Wydanie III”, dalej jako „Kodeks Etyki”) „w szczególności w obszarze 4.1 „rażące przewinienia” oraz 4.2 „nierzetelne recenzowanie i cytowanie” przez dr Jacka Bartosiaka w Rozprawie doktorskiej oraz

² T. Jędrzejewski, *Nadzór i decyzje administracyjne [w:] Identyfikacja i uzasadnienie kierunków regulacji o kluczowym znaczeniu w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*, red. J. Woźnicki Warszawa-Toruń 2020, s. 130

- 2) „uznała konieczność rozpatrzenia przez Radę Naukową ISP PAN ważności decyzji o nadaniu dr Jackowi Bartosiakowi stopnia doktora w zakresie nauk o polityce w związku z poważnym naruszeniem zasad Kodeksu Etyki art. 4”.

Tymczasem nie ulega wątpliwości, że w świetle powyższych regulacji, Komisja Etyki RN nie była uprawniona do podjęcia uchwał o takiej treści. Skoro bowiem nie doszło do wszczęcia postępowania w sprawie stwierdzenia nieważności decyzji o nadaniu dr. Jackowi Bartosiakowi stopnia doktora, nie jest jasne, na jakiej podstawie prowadzone są obecnie czynności wyjaśniające („dowodowe”) przez ww. Komisję. Zwracamy w tym miejscu uwagę, że to dopiero wszczęcie postępowania w sprawie stwierdzenia nieważności decyzji jest podstawą do przeprowadzenia przez właściwy organ (tj. Radę naukową ISP PAN – dop. A.S. i A.K.) postępowania wyjaśniającego, którego celem jest ustalenie obiektywnego wystąpienia przyczyny stwierdzenia nieważności decyzji³. Tymczasem takie postępowanie wyjaśniające co do zaistnienia przesłanki stwierdzenia nieważności zostało przeprowadzone bez wszczęcia postępowania w tej sprawie, a tym samym bez zapewnienia stronie wszelkich, należnych jej praw procesowych (w tym składania wniosków dowodowych i wyjaśnień, a także wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów).

5. Naruszenie zasady informowania strony, zasady czynnego udziału strony oraz zasady zaufania do władzy publicznej

Wbrew zasadom ogólnym postępowania opisanym powyżej, w szczególności zasadzie informowania strony, zasadzie czynnego udziału strony oraz zasadzie zaufania do władzy publicznej, o szczegółach prowadzonego przez Komisję Etyki RN postępowania dr Jacek Bartosiak dowiedział się od dziennikarza Gazety.pl Macieja Kucharczyka, a następnie z tekstu tego dziennikarza, który ukazał się w serwisie Gazeta.pl 21 września 2023 r. o godzinie 16:35. W szczególności, to z mediów nasz Mocodawca dowiedział się o zarzutach skierowanych pod adresem Rozprawy Doktorskiej przez dr. Michała A. Piegzika sformułowanych przez niego w Piśmie, zostało opublikowane w mediach wcześniej aniżeli zostało udostępnione stronie postępowania.

Ponieważ dr Jacek Bartosiak nie został poinformowany o posiedzeniu Komisji Etyki RN, a także o pojawieniu się nowych zarzutów, na podstawie których Komisja Etyki RN podjęła uchwałę wskazaną w piśmie z dnia 21 września 2023 r., nie mógł się w żaden sposób do nich odnieść, co stanowiło kolejne naruszenie zasad procedury administracyjnej.

6. Naruszenie zasady wyczerpującego zebrania i rozpatrzenia całego materiału dowodowego

Z dokumentów udostępnionych stronie w drodze korespondencji mailowej przez ISP PAN wynika również, że Komisja Etyki RN swoją decyzję oparła wyłącznie na własnej ocenie zarzutów zawartych w Piśmie dr. Michała A. Piegzika z 18 września 2023 r., dokonanej podczas posiedzenia w dniu 21 września 2023 r., czyli 3 dni od dnia sporządzenia Pisma dr. Piegzika. Działanie takie jest rażąco sprzeczne z zasadą wyczerpującego zebrania i rozpatrzenia całego materiału dowodowego.

Co niezwykle istotne, Komisja Etyki RN dokonując oceny Rozprawy Doktorskiej, oparła się na materiałach, które zostały sporządzone przez anonimowe osoby pod kierownictwem dr. Michała A. Piegzika, którego nie można uznać za osobę obiektywną i bezstronną.

³ T. Jędrzejewski, Komentarz do art. 225 [w:] *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Komentarz*, red. J. Woźnicki, Warszawa 2019, s. 593.

Dr Michał A. Piegzik wielokrotnie krytykował, a niekiedy wręcz obrażał dr. Jacka Bartosiaka w mediach społecznościowych, np. w serwisie Twitter w dniu 22 maja 2023 r. Dr Michał A. Piegzik napisał: „Kiedy @BartosiakJacek w swej arogancji próbuje Cię pouczać o sprawach, o których nie ma pojęcia i wciska Ci „tajne japońskie plany” po miażdżącej krytyce ostatniego wywiadu” oraz „Dlaczego @BartosiakJacek myli się odnośnie japońskich szans w wojnie na Pacyfiku? 1. Bo nie zna treści japońskich opracowań i dokumentów. 2. Stara się manipulować wiedzą historyczną, aby pasowała do jego tezy”. Okazywanie Panu dr. Jackowi Bartosiakowi otwartej wrogości oraz wielokrotne podejmowanie prób publicznego podważania jego wiedzy i kompetencji nie pozwala uznać dr. Michała Piegzika za osobę mogącą w niniejszej sprawie przedstawiać jakiegokolwiek obiektywne twierdzenia.

Co więcej, każda z niepodpisanych z imienia i nazwiska osób analizujących poszczególne rozdziały Rozprawy Doktorskiej pod kierownictwem dr. Piegzika posługiwała się inną metodologią działania, a wiele z tych analiz nie zawierało szczegółowego opisu stawianych Rozprawie Doktorskiej zarzutów.

Analiza zawarta w załącznikach do Pisma dr. Michała A. Piegzika w żadnym stopniu nie uzasadniała sformułowania przez niego tak daleko idących wniosków oraz z pewnością nie mogła stanowić samodzielnie podstawy do rzetelnej oceny Rozprawy Doktorskiej przez Komisję Etyki RN. Szczegółowe odniesienie się zarówno do wniosków dr. Michała A. Piegzika jak i analiz poszczególnych rozdziałów znajduje się w drugiej części niniejszego pisma.

7. Nieprawidłowe traktowanie dr. Michała A. Piegzika jak strony postępowania

Ponadto nieprawidłowe jest traktowanie przez Komisję Etyki RN oraz przez ISP PAN dr. Michała A. Piegzika jak strony postępowania w sytuacji, gdy nie ma on żadnego interesu prawnego lub obowiązku, których dotyczyłoby postępowanie w sprawie Rozprawy Doktorskiej, zatem nie może być stroną tego postępowania (art. 28 kpa).

Tymczasem dr. Michał A. Piegzik uczestniczył w posiedzeniu Komisji Etyki RN w niejasnym charakterze. Co więcej, na posiedzenie to nie został zaproszony dr. Jacek Bartosiak, którego interesu prawnego sprawa dotyczy. Ponadto dr. Michał A. Piegzik otrzymywał pisma w sprawie od ks. prof. Piotra Mazurkiewicza, w szczególności pismo o identycznej treści jak pismo skierowane do dr. Jacka Bartosiaka z dnia 21 września 2023 r., co zostało ujawnione w przywołanej powyżej publikacji portalu Gazeta.pl, w sytuacji, kiedy nie było ku temu żadnej podstawy prawnej, a pismo to dotyczyło praw i obowiązków innej osoby.

Nie ulega wątpliwości, że dr. Michał A. Piegzik, nie będąc stroną postępowania, nie powinien mieć dostępu do akt sprawy, być adresatem korespondencji, dostarczać ISP PAN z własnej inicjatywy materiału dowodowego, w tym własnej opinii, czy mieć możliwości składania jakichkolwiek wniosków.

8. Nieprawidłowe stosowanie Kodeksu Etyki Pracownika Naukowego w miejsce powszechnie obowiązujących przepisów prawa

Nieprawidłowo również Komisja Etyki RN dokonała oceny na podstawie Kodeksu Etyki, a nie na podstawie przepisów prawa powszechnie obowiązującego, tj. przesłanek z art. 195 uswin. Dr. Jacek Bartosiak nigdy nie był pracownikiem naukowym, w szczególności nigdy nie był zatrudniony w PAN ani w żadnej uczelni. Nie może on zatem odpowiadać na podstawie Kodeksu Etyki lub innych podobnych aktów dotyczących jedynie pracowników naukowych. Powołanie się zatem na Kodeks Etyki i ocenianie przez jego pryzmat zarzutów skierowanych wobec dr. Jacka Bartosiaka było nieprawidłowe w okolicznościach niniejszej sprawy.

9. Prawidłowe procedowanie w niniejszej sprawie

Prawidłowym trybem zajęcia się sprawą Rozprawy doktorskiej byłoby:

- a) zlecenie przez Radę Naukową ISP PAN Komisji Etyki RN poprzez podjęcie stosownej uchwały (§5 ust. 2 Regulaminu RN) sporządzenia sprawozdania dotyczącego wypełnienia przesłanek stwierdzenia nieważności decyzji o nadaniu stopnia doktora wynikających z art. 195 uswin, tj. przypisania sobie autorstwa istotnego fragmentu lub innych elementów cudzego utworu lub ustalenia naukowego,
- b) przeprowadzenie wnikliwego badania spełnienia tej przesłanki przez Komisję Etyki RN, w tym umożliwienie dr. Jackowi Bartosiakowi bieżące ustosunkowywanie się do wątpliwości Rady Naukowej oraz sporządzenie przez Komisję Etyki RN stosownego sprawozdania w tej sprawie zawierającego szczegółowe uzasadnienie przedstawionej w sprawozdaniu opinii,
- c) ocena sprawozdania Komisji Etyki RN przez Radę Naukową ISP PAN na posiedzeniu jawnym z udziałem strony postępowania, czyli dr. Jacka Bartosiaka, by umożliwić mu zajęcie stanowiska w sprawie wobec Rady Naukowej i ewentualnie zatwierdzenie wniosków Komisji Etyki RN w drodze podjęcia stosownej uchwały w przewidzianym w Regulaminie RN trybie,
- d) ewentualne podjęcie decyzji w formie uchwały w przedmiocie wszczęcia postępowania w sprawie stwierdzenia nieważności decyzji o nadaniu stopnia doktora,
- e) zorganizowanie rozprawy administracyjnej na podstawie art. 89 i nast. Kpa, która w okolicznościach niniejszej sprawy niewątpliwie przyczyniłaby się do przyspieszenia i uproszczenia postępowania,
- f) prowadzenie postępowania na każdym z tych etapów w oparciu o zasady ogólne wynikające z kpa, wskazane szczegółowo powyżej.

Ponadto, w związku z wynikającą z dotychczasowej dokumentacji niejasnością co do trybu, w jakim zamierza procedować Rada Naukowa ISP PAN, , należy wskazać, że brak jest podstaw prawnych do wznawiania przewodu doktorskiego, w efekcie którego stronie nadano tytuł doktora. W nauce prawa administracyjnego stwierdza się wyraźnie, że w razie uprawdopodobnienia wskazanych w przepisie okoliczności związanych z rzekomym przypisaniem sobie autorstwa fragmentu lub innych elementów cudzego utworu lub ustalenia naukowego tryb stwierdzenia nieważności decyzji o nadaniu stopnia doktora ma pierwszeństwo przed trybem wznowienia postępowania (np. prof. dr hab. Hubert Izdebski wskazuje, że można przyjąć pierwszeństwo art. 29a ust. 1 [*dotyczącego stwierdzenia nieważności postępowania w sprawie nadania stopnia naukowego – dop. AS i AK*] w sytuacji uprawdopodobnienia wystąpienia wskazanych w nim okoliczności. Tryb określony w tym przepisie jest bowiem prostszy i tym samym może być skuteczniejszy w zwalczaniu kwalifikowanych form plagiatu niż tryb wznowienia postępowania⁴. Podobne stanowisko prezentuje się także w innych licznych opracowaniach naukowych⁵). Analogiczny pogląd przyjmowały też w dotychczasowym orzecznictwie sądy administracyjne, stwierdzając, że gdy zarzut rzekomego plagiatu dotyczy bezpośrednio pracy

⁴ H. Izdebski, J. M. Zieliński [w:] H. Izdebski, J. M. Zieliński, *Ustawa o stopniach naukowych i tytule naukowym. Komentarz, wyd. II*, Warszawa 2015, art. 29.

⁵ Np. J. Jaworski, *Wznowienie postępowania w sprawie nadania stopnia doktora* [w:] *Specyfika postępowań administracyjnych w sprawach z zakresu szkolnictwa wyższego i nauki*, red. J.P. Tarno, A. Szot, P. Pokorny, Lublin 2016, s. 152.

stanowiącej podstawę nadania stopnia naukowego, stosuje się procedurę stwierdzenia nieważności, natomiast gdy plagiat miałby się odnosić do innych elementów dorobku, wówczas daje to podstawę do wznowienia postępowania⁶. Wniosek ten, sformułowany wprawdzie na gruncie poprzedniego stanu prawnego, pozostaje aktualny mimo zmiany przepisów ze względu na analogiczne brzmienie art. 29a ust. 1 ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz stopniach i tytule w zakresie sztuki i art. 195 uswin. Dodatkowo, należy zresztą zauważyć, że żadna z uregulowanych w art. 194 uswin przesłanek wznowienia i tak nie została spełniona, a ponadto Rada Naukowa ISP PAN nie ma uprawnień do wznowienia postępowania, gdyż postanowienie w tej sprawie mogłaby podjąć jedynie Rada Doskonałości Naukowej w oparciu o przesłanki wynikające z kpa lub z przepisów szczególnych (art. 194 uswin).

Przyjęcie prawidłowego trybu procedowania ma w niniejszej sprawie kluczowe znaczenie – jeżeli Rada Naukowa ISP PAN wyda decyzję kończącą postępowanie prowadzone w błędnym trybie, taka decyzja zostanie wyeliminowana z obrotu prawnego.

10. Wniosek o przeprowadzenie rozprawy w przypadku wszczęcia postępowania w sprawie stwierdzenia nieważności decyzji o przyznaniu dr. Jackowi Bartosiakowi tytułu naukowego doktora

W razie podjęcia przez Radę Naukową ISP PAN uchwały w przedmiocie wszczęcia postępowania w sprawie stwierdzenia nieważności decyzji o nadaniu Jackowi Bartosiakowi stopnia doktora niniejszym wnosimy na podstawie art. 89 kpa o przeprowadzenie rozprawy z uwagi na to, że znacznie przyczyni się ona do przyspieszenia i uproszczenia postępowania oraz z uwagi na to, że jest to potrzebne do wyjaśnienia sprawy. Zasadność przeprowadzenia rozprawy administracyjnej wzmacnia fakt, iż sprawie nadano, publiczny charakter. Powoduje to, że przedłużanie postępowania i zbierania dowodów oraz wyjaśnień negatywnie rzutuje na wizerunek dr. Jacka Bartosiaka, jak również na wizerunek ISP PAN. Nasz Mocodawca jest zdeterminowany, by odeprzeć każdy skierowany wobec niego zarzut i wykazać przed członkami Rady Naukowej, która nadała mu stopień doktora, rzetelność swoich prac badawczych nad przygotowaniem rozprawy doktorskiej. Przeprowadzenie rozprawy miałoby więc także znaczenie ze względu na obszerność i kompleksowość wyjaśnień, jakie chciałby przedstawić nasz Mocodawca, , co wymaga zachowania szczególnej staranności i uważnego przeanalizowania wszelkich okoliczności sprawy.

Należy wskazać, że rozprawę powinien przeprowadzić wskazany przez ISP PAN pracownik organu (art. 93 kpa). W jej toku strony mogą składać wyjaśnienia, zgłaszać żądania, propozycje i zarzuty oraz przedstawiać dowody na ich poparcie. Ponadto strony mogą wypowiadać się co do wyników postępowania dowodowego (art. 95 kpa). Z tych względów rozprawa administracyjna zorganizowana przez Radę Naukową ISP PAN byłaby więc najskuteczniejszym sposobem dotarcia do tzw. prawdy obiektywnej i wyjaśnienia wszystkich zarzutów w sposób niebudzący wątpliwości.

⁶ Np. wyrok NSA z 18 września 2019 r., I OSK 2945/17; wyrok NSA z 24 września 2019 r., I OSK 49/18.

USTOSUNKOWANIE SIĘ DO ANALIZY DR. MICHAŁA A. PIEGZIKA

11. Pismo dr. Michała A. Piegzika

W Piśmie z 19.09.2023 r. dr Michał A. Piegzik postawił wobec dr. Jacka Bartosiaka liczne, daleko idące zarzuty.

W szczególności dr Piegzik stwierdził, że:

- a) kierowany przez niego „zespół badawczy” przeanalizował ok. 400 stron Rozprawy doktorskiej (ok. 77% merytorycznej objętości) i stwierdził, że na aż 290 stronach znajdują się „większe fragmenty skopiowanych treści” zgodnych z brzmieniem tekstów źródłowych;
- b) argumenty dr. Jacka Bartosiaka o rzetelnym i dogłębnym zbadaniu tematu nie mają pokrycia w rzeczywistości;
- c) w Rozprawie doktorskiej dr Jacek Bartosiak dopuścił się praktyk niezgodnych z etyką prowadzenia badań naukowych, m.in. poprzez niewskazywanie i niepoprawne źródeł, brak zapoznania się z treścią cytowanych tekstów źródłowych, stosowanie przypisów fikcyjnych, zniekształcanie cytowanych treści, przypisywanie sobie konkluzji innych autorów;
- d) w Rozprawie doktorskiej dr Jacek Bartosiak popełnił szereg błędów merytorycznych, które zdaniem dr. Piegzika obejmują m.in. nieprawidłowe przekłady z języka angielskiego, stosowanie oryginalnych terminów w języku angielskim bez tłumaczenia ich na język polski, powtórzenia tej samej myśli lub argumentacji oraz przedstawianie fragmentów, a nie całych akapitów z cytowanego źródła;
- e) w Rozprawie doktorskiej dr. Jacka Bartosiaka brakuje jasno postawionej tezy i pytań badawczych oraz bezsprzecznie autorskich wniosków wskazujących na twórcze i nowatorskie przedstawienie wybranej tematyki;
- f) dr Jacek Bartosiak miejscami uchybił lub całkowicie nie stosował metodologii naukowej;
- g) recenzent Rozprawy doktorskiej prof. Stanisław Koziej miał poważny dylemat dotyczący zgodności Rozprawy doktorskiej z wymaganiami ustawowymi, a w związku z tym recenzja prof. Stanisława Kozieja jest postawiona pod znakiem zapytania;
- h) gdyby prof. Stanisław Koziej lepiej przeanalizował Rozprawę doktorską, to wydałby zdecydowanie negatywną recenzję;
- i) dr Jacek Bartosiak działał na szkodę promotora Rozprawy doktorskiej prof. Bogdana Góralczyka;
- j) Rozprawa doktorska nie jest w żadnym stopniu doskonała lub unikalna, ponieważ zawiera liczne naruszenia praw autorskich.

12. Anonimowy „zespół badawczy” kierowany przez dr. Michała A. Piegzika

Pismo dr. Piegzika, skierowane do przewodniczącego Komisji Etyki RN ks. prof. Piotra Mazurkiewicza z dnia 18.09.2023 r., na podstawie którego Komisja Etyki RN podjęła szczegółowo opisaną powyżej uchwałę, zostało przygotowane na podstawie analizy porównawczej sporządzonej przez kierowany przez niego anonimowy „zespół badawczy”, który przygotował materiały stanowiące podstawę wysnucia przez dr. Michała A. Piegzika wskazanych powyżej, daleko idących wniosków.

Nie jest znany okres prac Grup ww. „zespołu” dr. Piegzika, niemniej nie ulega wątpliwości, że nasz Mocodawca został postawiony w sytuacji, w której musi ustosunkować się do tych materiałów i zarzutów w kilka dni. Nie jest to możliwe w pełni ze względu na liczne braki analiz „grupy dr. Piegzika”, które zostały na tyle, na ile było to możliwe w tak krótkim czasie, omówione.

Niezależnie od tego podjęto próbę uzupełnienia wskazanych analiz z intencją dążenia do szczegółowego ustosunkowania się do zasygnalizowanych lub domniemyanych zarzutów. Przeprowadzona analiza prowadzi wniosków zgoła odmiennych niż te, do których w tak definitywny sposób przyjął dr. Michał A. Piegzik.

Jednocześnie, strona zastrzega sobie prawo do przedstawienia w późniejszym okresie dodatkowych uwag i zastrzeżeń do analizy dr. Piegzika.

13. Metodologia analizy „zespołu badawczego”

W pierwszej kolejności należy zauważyć, że materiały przygotowane przez anonimowy „zespół badawczy” dr. Piegzika cechują się:

- a) niespójnością metodologiczną (każdy rozdział jest analizowany w inny sposób, według kryteriów i metody dowolnie wybranej przez anonimowego „badacza”),
- b) licznymi nieścisłościami,
- c) przyjmowaniem za prawdziwe nieudowodnionych w żaden sposób założeń,
- d) spekulacyjnym charakterem,
- e) często brakiem sformułowania konkretnego zarzutu,
- f) błędną kwalifikacją wskazanych fragmentów.

14. Uwagi szczegółowe do analiz poszczególnych rozdziałów

14.1. Analiza rozdziału II⁷

Analizie rozdziału II Rozprawy doktorskiej można zarzucić:

- nieuprawnione stwierdzenie, że przypis nr 2 jest „wadliwy metodologicznie” i jest „błędny”, „nie na miejscu”, gdy tymczasem stosowanie tego typu przypisów jest jak najbardziej uzasadnione w przypadku występowania wielu źródeł obszernie opisujących dane zagadnienie. Dr Jacek Bartosiak wyraźnie przytoczył przykłady konkretnych publikacji wraz z ich wydaniem, a także adres strony internetowej, dzięki którym można poszerzyć wiedzę w zakresie opisywanego przez niego tematu,
- nieoparte żadnym dowodem przypuszczenie, że dr Bartosiak nie czytał książki Kennana („można podejrzewać, że autor polegał na wstępie jako źródle podstawowym i nie czytał Kennana”), podczas gdy dr Bartosiak zapoznał się z nią szczegółowo i posiada ją w swoich zbiorach, a tekst Rozprawy doktorskiej odbiega od wstępu Mearsheimera,

⁷ Numeracja stron odnosi się do wydania książkowego Rozprawy Doktorskiej, w związku z czym nie pokrywa się z numeracją zespołu badawczego M. Piegzika.

- brak podstaw dla sformułowania zarzutu w odniesieniu do fragmentu na str. 99 Rozprawy doktorskiej⁸ i wklejenie jedynie odpowiednich tekstów z Rozprawy doktorskiej i porównywanej książki, gdy tymczasem fragment ten jest opatrzony prawidłowym przypisem do tej książki (przypis nr 70),
- powtarzające się zarzuty w przypadku, gdy analiza własna wykazała, że w przypisie prawidłowo wskazano autora i źródło, a uchybienie dotyczy jedynie przywołania omyłkowo błędnej strony źródła (np. przywołane w analizie fragmenty ze str. 100-103 Rozprawy doktorskiej),
- wskazywanie jako „wykazujących liczne podobieństwa” fragmentów Rozprawy doktorskiej w sytuacji, gdy tymczasem takie zaczerpnięcie jest oznaczone przypisem, a jedyną usterką jest brak zastosowania cudzysłowia (np. fragmenty ze str. 98-99),
- wskazanie na brak prawidłowego przypisu w sytuacji, gdy dr Jacek Bartosiak odwołuje się do oryginalnego źródła, z którego korzystał również autor „Deploying...”.

Podsumowując, analiza zawiera nieuprawnione stwierdzenia oraz niepoparte dowodami przypuszczenia, a niekiedy wskazuje na fragment Rozprawy doktorskiej bez przedstawienia zarzutu wobec niej. Analiza własna wykazała, że zarzuty badającego w większości przypadków ograniczają się do wskazania fragmentów, w których dr Bartosiak posłużył się fragmentem innej książki, oznaczając taki fragment przypisem do prawidłowego źródła, a jedynym brakiem jest niezastosowanie cudzysłowia lub wskazanie omyłkowo błędnej strony źródła.

14.2. Analiza rozdziału V⁹

Analizie rozdziału V Rozprawy doktorskiej można zarzucić:

- brak wskazania konkretnych zarzutów – analiza ograniczyła się do zaznaczenia na żółto fragmentów Rozprawy doktorskiej, bez żadnego komentarza czy wskazania, na czym polegają ewentualne nieprawidłowości,
- w związku z tym niemożliwe jest dokonanie oceny wskazanych fragmentów bez przeprowadzenia bardziej szczegółowej analizy,
- Własna analiza wykazała, że zaznaczone fragmenty stanowią w większości odwołanie do książki J. Thomasa, Z. Coopera i I. Rehmana pt. „Gateway to the Indo-Pacific: Australian Defense Strategy and the Future of the Australia-U.S. Alliance”, do których w wielu miejscach odwołuje się w przypisach dr Jacek Bartosiak (przypisy nr 1, 66, 74, 76 czy 78),
- fragmenty zaznaczone na żółto w wielu miejscach dotyczą odwołań do tej książki, które zostały przytoczone bez cudzysłowia, ale z wskazaniem źródła bez odwołania się do strony (np. fragmenty na str. 218, 221-222 i 225),

⁸ Numeracja stron odnosi się co do zasady nie do tej wskazanej w materiałach grupy dr Piegzika, ale do numeracji z książkowego wydania Rozprawy Doktorskiej wydanego w 2018 r. w Warszawie przez wydawnictwo Zona Zero, wydanie II. Odpowiada natomiast dokładnie tym samym fragmentom, co wskazanym w analizie „zespołu badawczego”. Wyjątek dotyczy analizy rozdziałów V oraz X, których wskazana numeracja odnosi się do stron w Rozprawie Doktorskiej.

⁹ Wskazana numeracja stron odnosi się do Rozprawy Doktorskiej i pokrywa się z tą przedstawioną przez zespół badawczy M. Piegzika.

- niekiedy omyłkowo dr Jacek Bartosiak nie wskazuje po wcześniejszym oznaczeniu nawiązania do „Gateway ...” (kilka zdań później w dalszym toku tego samego wywodu) na skorzystanie z tego źródła (np. przypis nr 66 i fragment na str. 212),

Podsumowując, ocena analizy dr Piegzika nie była możliwa ze względu na brak poprawnego sformułowania zarzutów, a samodzielne zweryfikowanie zaznaczonych fragmentów wymagało bardzo szczegółowej analizy uwzględniającej badanie źródeł wskazanych w przypisach do omawianego rozdziału Rozprawy doktorskiej; analiza własna wykazała, że zaznaczone fragmenty w wielu przypadkach są oznaczone prawidłowym źródłem, a nieprawidłowością jest brak stosowania cudzysłowu oraz brak wskazania stron w przypisach do „Gateway ...”.

14.3. Analiza rozdziału VI¹⁰

Analizie rozdziału VI Rozprawy doktorskiej można zarzucić:

- częsty brak wskazania przypisów w porównywanych tekstach – bez sięgnięcia do oryginalnych źródeł nie jest możliwe dokonanie oceny zasadności postawionych zarzutów,
- liczne znaki zapytania wskazujące na to, że dokonujący analizy nie zweryfikował swoich podejrzeń, np. stwierdzenia „falszywy przypis?”, „podane źródło fałszywe?”,
- autor analizy wskazuje na niepotwierdzone żadnym dowodem przypuszczenia, jakoby dr Jacek Bartosiak nie rozmawiał z osobami wskazanymi w przypisie 31, a jedynie przepisywał ich prace, gdy tymczasem dr Jacek Bartosiak odbył te rozmowy i dotyczyły one m.in. zagadnień wskazanych w Rozprawie doktorskiej,
- analiza własna wykazała, że niektóre z zaznaczonych przez autora analizy fragmentów są opatrzone odwołaniami do prawidłowych źródeł, a niedoskonałość polega na tym, że fragmenty te nie zostały wzięte w cudzysłów lub przypis jest niekiedy umieszczony omyłkowo w innym miejscu (np. fragmenty ze str. 213-215, 222-224, 225, 228, 230, 232-233, 250-251),
- autor analizy wskazał również na podobieństwo, które jest znikome i nie uzasadnia zarzutu o brak wskazania źródła (str. 228).

Podsumowując, częsty brak wskazania przypisów w porównywanych tekstach uniemożliwia ocenę zasadności zarzutów formułowanych przez osobę dokonującą analizy, która zawiera ponadto wiele znaków zapytania i niepotwierdzone żadnym dowodem przypuszczenie. Analiza własna wykazała, że wiele z wskazanych przez analizującego fragmentów zostało opatrzonych odwołaniem do źródła, a niedoskonałość polega na tym, że nie zastosowano cudzysłowu, a niekiedy sam przypis jest omyłkowo umieszczony w innym miejscu.

14.4. Analiza rozdziału VII¹¹

Analizie rozdziału VII Rozprawy doktorskiej można zarzucić:

- brak wskazania niektórych przypisów w porównywanych tekstach – bez sięgnięcia do oryginalnych źródeł nie jest możliwe dokonanie oceny zasadności postawionych zarzutów,

¹⁰ Numeracja stron odnosi się do wydania książkowego Rozprawy Doktorskiej, w związku z czym nie pokrywa się z numeracją zespołu badawczego M. Piegzika.

¹¹ Numeracja stron odnosi się do wydania książkowego Rozprawy Doktorskiej, w związku z czym nie pokrywa się z numeracją zespołu badawczego M. Piegzika.

- autor analizy już na wstępie omawia aspekty Rozprawy doktorskiej (np. redaktorskie, faktologiczne), które nie mają nic wspólnego z zarzutami plagiatu,
- autor analizy mylnie negatywnie ocenia sytuacje, które nie powinny budzić zastrzeżeń, np. rozdzielanie przypisem wtrąconym tekstu, który należy do innego przypisu, czy to, że dwa akapity oznaczone jednym i tym samym przypisem oznaczają, że odnoszą się do tego samego, podanego na końcu drugiego z akapitów źródła,
- analiza własna wykazała, że mylnie wskazano jako nieprawidłowe fragmenty Rozprawy doktorskiej, które wbrew twierdzeniom autora opinii zawierają odesłania do źródeł (np. fragmenty na stronach 255, 256, 257, 258, 259, 260-261, 263-264, 267, 272-273, 279 oraz 281-282) albo nie wymagały w ogóle stosowania przypisu (str. 256 i 262), a wiele z tych fragmentów to parafrazy niewymagające użycia cudzysłowu; jedynie co do niektórych fragmentów przypis ukazał się w omyłkowo w innym miejscu (np. zdanie za wcześniej, po kolejnym zdaniu, czy po wskazaniu statystyk).

Podsumowując, częsty brak wskazania przypisów lub ich treści w porównywanych tekstach uniemożliwia ocenę zasadności zarzutów formułowanych przez osobę dokonującą analizy, która zawiera ponadto tezy nietyczące przesłanek mających znaczenie dla sprawy. Analiza własna wykazała, że wiele z wskazanych przez analizującego fragmentów zostało opatrzonych odwołaniem do źródła, stanowi parafrazy, a niedoskonałość polega na tym, że nie zastosowano cudzysłowu przy zapożyczeniach nie stanowiących parafrazy, a niekiedy sam przypis jest omyłkowo umieszczony w innym miejscu (np. po następnym lub po poprzednim zdaniu).

14.5. Analiza rozdziału VIII¹²

Analizie rozdziału VIII Rozprawy doktorskiej można zarzucić:

- brak wskazania treści przypisów w porównywanych tekstach – bez sięgnięcia do oryginalnych źródeł nie jest możliwe dokonanie oceny zasadności postawionych zarzutów,
- niekiedy niemożność przeprowadzenia analizy z uwagi na brak wskazania fragmentów spornych oraz źródeł, do których należy się odwołać, ani treści konkretnego zarzutu,
- analiza własna wykazała, że mylnie wskazano jako nieprawidłowe fragmenty Rozprawy doktorskiej, które wbrew twierdzeniom autora opinii zawierają odesłania do prawidłowych źródeł (np. fragmenty na stronach 300, 301, 302, 303, 304, 307, 308, 309, 311, 312, 313, 316, 318, 319) albo nie wymagały w ogóle stosowania przypisu (str. 301, 314, 315); jedynie co do niektórych fragmentów przypis ukazał się w omyłkowo w innym miejscu (np. zdanie za wcześniej).

Podsumowując, częsty brak wskazania treści przypisów w porównywanych tekstach oraz niekiedy brak sformułowania treści konkretnych zarzutów uniemożliwia ocenę zasadności zarzutów formułowanych przez osobę dokonującą analizy. Analiza własna wykazała, że wiele z wskazanych przez analizującego fragmentów zostało opatrzonych odwołaniem do źródła, a niedoskonałość polega na tym, że nie zastosowano cudzysłowu, a niekiedy sam przypis jest omyłkowo umieszczony w innym miejscu (np. po następnym lub po poprzednim zdaniu).

¹² Numeracja stron odnosi się do wydania książkowego Rozprawy Doktorskiej, w związku z czym nie pokrywa się z numeracją zespołu badawczego M. Piegzika.

14.6. Analiza Rozdziału IX¹³

Analizie rozdziału IX Rozprawy doktorskiej można zarzucić:

- brak zaznaczenia odpowiednich fragmentów i stopnia podobieństwa, a przez to brak poprawnego sformułowania zarzutów i możliwości ich oceny,
- częsty brak wskazania przypisów w porównywanym tekście Rozprawy doktorskiej, przez co odbiorca może odnieść mylne wrażenie, że wcale ich tam nie ma oraz co uniemożliwia ocenę Rozprawy doktorskiej jedynie na podstawie tego materiału,
- nie jest jasne, które fragmenty zdaniem autora analizy są niewłaściwie oznaczone i w jakim stopniu są podobne do innego źródła (czy to dosłowny cytat czy parafraza),
- niektóre zestawione fragmenty są do siebie podobne w niewielkim stopniu,
- wskazane powyżej braki uniemożliwiają ocenę zasadności wskazania określonych fragmentów w analizie,
- własna analiza zarzutów, które zostały sformułowane, wykazała, że wiele z wskazanych fragmentów zawiera odesłania do źródeł (np. fragmenty na stronach 330, 331, 334, 335, 337, 339, 338-339, 341, 343-343, 345, 346, 347, 349, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 360, 361, 362, 363, 366, 367, 373, 374, 385, 386, 387), niektóre z nich nie wykazują wystarczających podobieństw do wskazanego w porównaniu tekstu (333, 334-335, 340, 367, 369, 370, 378, 379, 382, 388); jedynie co do niektórych fragmentów przypis ukazał się w omyłkowo w innym miejscu (np. zdanie za wcześniej, akapit dalej) lub nie zostały w nim wskazane strony.

Podsumowując, częsty brak zaznaczenia odpowiednich fragmentów oraz wskazania treści przypisów w porównywanych tekstach oraz brak poprawnego sformułowania zarzutów uniemożliwia ocenę zasadności zarzutów formułowanych przez autora analizy. Analiza własna wykazała, że wiele z wskazanych przez analizującego fragmentów zostało opatrzonych odwołaniem do źródła, a niedoskonałość polega na tym, że nie zastosowano cudzysłowu, a niekiedy sam przypis jest omyłkowo umieszczony w innym miejscu (np. po następnym lub po poprzednim zdaniu) lub omyłkowo pominięto w nim numer strony.

14.7. Analiza rozdziału X¹⁴

Analizie rozdziału X Rozprawy doktorskiej można zarzucić:

- brak sformułowanych konkretnych zarzutów, który uniemożliwia ocenę ich zasadności,
- autor analizy mylnie utożsamia sytuacje, w których konkretny fragment został opatrzony przypisem, ale nie został ujęty w cudzysłów, z brakiem oznaczenia źródła,
- własna analiza fragmentów Rozprawy doktorskiej zaznaczonych przez autora analizy, wykazała, że wiele z wskazanych fragmentów zawiera odesłania do źródeł (np. fragmenty na stronach 422, 423, 425, 426, 429, 430, 431, 432, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 448, 449, 450) albo nie wymagało w ogóle stosowania przypisu (str. 431, 436, 437), a wiele z tych fragmentów

13 Numeracja stron odnosi się do wydania książkowego Rozprawy Doktorskiej, w związku z czym nie pokrywa się z numeracją zespołu badawczego M. Piegzika.

14 Wskazana numeracja stron odnosi się do Rozprawy Doktorskiej i pokrywa się z tą przedstawioną przez zespół badawczy M. Piegzika.

to parafrazy niewymagające użycia cudzysłowu; jedynie co do niektórych fragmentów przypis ukazał się w omyłkowo w innym miejscu (np. zdanie za wcześniej, akapit dalej) lub nie zostały w nim wskazane strony lub zostały wskazane omyłkowo błędne strony.

Podsumowując, brak sformułowania zarzutów przez osobę dokonującą analizy uniemożliwia ocenę ich zasadności. Analiza własna wykazała, że wiele z wskazanych przez analizującego fragmentów zostało opatrzonych odwołaniem do źródła, a niedoskonałość polega na tym, że nie zastosowano cudzysłowu przy zapożyczeniach nie stanowiących parafrazy, a niekiedy sam przypis jest omyłkowo umieszczony w innym miejscu (np. Analiza własna wykazała, że wiele z wskazanych przez analizującego fragmentów zostało opatrzonych odwołaniem do źródła, a niedoskonałość polega na tym, że nie zastosowano cudzysłowu przy zapożyczeniach nie stanowiących parafrazy, a niekiedy sam przypis jest omyłkowo umieszczony w innym miejscu (np. po następnym lub po poprzednim zdaniu) lub omyłkowo nie wskazano w nim właściwej strony tekstu źródłowego.

14.8. Analiza rozdziału XI

Do zarzutów związanych z rozdziałem XI dr Jacek Bartosiak odniósł się w piśmie z 28 czerwca 2023 r. i wyrażone tam stanowisko w jego imieniu podtrzymujemy w całości.

15. Okoliczności, które powinny być przedmiotem analizy Rady Naukowej ISP PAN

Zgodnie z art. 195 uswin „W przypadku, gdy osoba ubiegająca się o stopień doktora przypisała sobie autorstwo istotnego fragmentu lub innych elementów cudzego utworu lub ustalenia naukowego, podmiot doktryzujący stwierdza nieważność decyzji o nadaniu stopnia.” Nie ulega wątpliwości, że cytowany przepis nie odnosi się do prawa autorskiego i w żadnym wypadku nie pozwala stwierdzić, że naruszenie prawa autorskiego mogłoby stanowić przesłankę do stwierdzenia nieważności decyzji o nadaniu stopnia doktora. Ustawodawca jednoznacznie wskazał, że **jedyną** przesłanką umożliwiającą podmiotowi doktryzującemu (a więc w niniejszej sprawie Radzie Naukowej) stwierdzenie nieważności decyzji o nadaniu stopnia doktora jest przypisanie sobie „autorstwa istotnego fragmentu lub innych elementów cudzego utworu lub ustalenia naukowego”.

W orzecnictwie wskazuje się, że „wykrycie” w rozprawie doktorskiej nawet kilkuset fragmentów przytoczonych bez oznaczenia faktu cytowania i bez podania źródła „nie mogło samo w sobie stanowić podstawy do stwierdzenia nieważności postępowania w sprawie nadania stopnia doktora, bowiem wymagało jeszcze dokonania oceny w świetle przesłanek określonych w art. 29a ust. 1 ustawy o stopniach naukowych [który wskazywał identyczną przesłankę umożliwiającą stwierdzenie nieważności decyzji o stopniu doktora jak obowiązujący art. 195 uswin – przy. AK i AS]¹⁵ oraz że ww. przepisie „jest mowa o „przypisaniu” sobie autorstwa, nie zaś o „posłużeniu” się cudzym utworem lub ustaleniem naukowym”, bowiem „chodzi o **zamierzone i świadome działanie** doktoranta, skutkujące przypisaniem sobie autorstwa cudzych myśli¹⁶. Sąd jednoznacznie wyjaśnił, że „przytoczenie”, „posiłkowanie się” czy „zapożyczenie” nie są wystarczające dla stwierdzenia, że przesłanka z art. 195 uswin została spełniona, konieczne jest natomiast wykazanie, że autor doktoratu działał „**z zamiarem „przypisania” sobie autorstwa przytoczonego, cudzego utworu lub ustalenia naukowego**”¹⁷. Z cytowanych fragmentów wynika, że stwierdzenie naruszenia praw autorskich samo w sobie nie jest wystarczające do stwierdzenia nieważności decyzji o nadaniu stopnia doktora. Jedynie działanie z

¹⁵ Wyrok WSA w Warszawie z 10.03.2020 r., II SA/Wa 1724/19, LEX nr 3009565.

¹⁶ Ibid.

¹⁷ Ibid.

zamiarem przypisania sobie autorstwa istotnych fragmentów cudzych utworów lub ustaleń naukowych wypełniałoby przesłankę z art. 195 uswin.

Warto także podkreślić, że niezamierzone popełnienie błędu przez naukowca nie stanowi nierzetelności naukowej, a więc tym bardziej nie może zostać zakwalifikowane jako przypisanie sobie autorstwa istotnych fragmentów cudzych utworów lub ustaleń naukowych. Pomocniczo, można wskazać, że Narodowe Centrum Nauki wskazuje, że nierzetelność naukowa może zostać stwierdzona jedynie, jeżeli równocześnie zostaną spełnione trzy przesłanki:

1. istnieje znaczne odstępstwo od praktyk przyjmowanych w danej dziedzinie naukowej;
2. działanie jest świadome lub lekkomyślne;
3. zarzut popełnienia nierzetelności naukowej zostanie należycie udowodniony¹⁸.

Należy podkreślić, że ustawodawca związał sankcją nieważności postępowania wyłącznie z przypisaniem sobie przez autora pracy istotnego fragmentu lub innych elementów cudzego utworu bądź ustalenia naukowego. Tym samym wykorzystanie w pracy dokonań innych osób niewykraczające poza tę granicę nie powinno prowadzić do nieważności postępowania, na podstawie którego nadano stopień naukowy. Organ prowadzący postępowanie powinien w takiej sytuacji zakończyć je rozstrzygnięciem odmawiającym stwierdzenia nieważności postępowania w sprawie nadania stopnia naukowego¹⁹.

16. Szczegółowa analiza Rozprawy doktorskiej

Po szczegółowym zbadaniu wszystkich możliwych zarzutów wskazanych w materiałach załączonych do Pisma dr. Piegzika w kontekście brzmienia art. 195 uswin, a więc przepisu zawierającego jedyną przesłankę ewentualnego stwierdzenia nieważności decyzji o nadaniu stopnia naukowego doktora Jackowi Bartosiakowi, należy wskazać, że:

- a) wiele z wskazanych przez „zespół badawczy” fragmentów zostało błędnie zinterpretowanych jako nieprawidłowe, np. jedynie ze względu na brak cudzysłowie czy pomyłkę we wskazaniu strony,
- b) sami autorzy analiz wielokrotnie używają znaku zapytania lub wskazują na przypuszczenia, co wskazuje na to, że nie potwierdzili stawianych przez siebie tez i nie są ich pewni, lub stanowią one jedynie spekulacje,
- c) autorzy analiz wielokrotnie nie wskazują na konkretne zarzuty, ograniczając się do zaznaczenia fragmentów z Rozprawy doktorskiej, co sprawia, że taki materiał jest zupełnie nieprzydatny dla dokonania oceny prawidłowości cytowania,

¹⁸ Narodowe Centrum Nauki, Kodeks Narodowego Centrum Nauki dotyczący rzetelności badań naukowych i starania o fundusze na badania (Załącznik do uchwały Rady NCN nr 39/2016 z 11 maja 2016 r.), Kraków 2016, https://www.ncn.gov.pl/sites/default/files/pliki/uchwaly-rady/2016/uchwala39_2016-zal1.pdf, s. 15, dostęp 28.09.2023 r.

¹⁹ P. Dańczak, Decyzja administracyjna w indywidualnych sprawach studentów i doktorantów, Warszawa 2015, s. 376; P. Dańczak, komentarz do art. 196 [w:] Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Komentarz, red. A Jakubowski, Warszawa 2023, s. 611, a także wyrok WSA w Warszawie II SA/Wa 104/17 oraz II SA/Wa 1724/19.

- d) nie można było dokonać oceny prawidłowości wszystkich zarzutów dr. Piegzika na podstawie załączonych do Pisma dr. Piegzika materiałów, bez dokonania d bardziej szczegółowej i kompleksowej analizy wskazanych w nich fragmentów Rozprawy doktorskiej.

Odnosząc się zaś szczegółowo do wniosków dr. Piegzika należy stanowczo stwierdzić, że:

- a) sugerowanie, że 77% merytorycznej objętości Rozprawy doktorskiej jest plagiatem jest całkowicie nie znajduje potwierdzenia w faktach, a tym samym jest całkowicie nieuzasadnione;
- b) stwierdzenie, że dr Jacek Bartosiak nie dokonał rzetelnego i dogłębnego zbadania zarzutów pod adresem jego Rozprawy doktorskiej są zupełnie nieuprawnione w świetle wszelkich okoliczności opisanych w niniejszym piśmie, w szczególności braku wiedzy autorów analizy na temat okoliczności powstawania Rozprawy
- c) stwierdzenia, że dr Jacek Bartosiak dopuścił się praktyk niezgodnych z etyką prowadzenia badań naukowych, m.in. poprzez celowe niewskazywanie i niepoprawne wskazywanie źródeł, brak zapoznania się z treścią cytowanych tekstów źródłowych, stosowanie przypisów fikcyjnych, zniekształcanie cytowanych treści, przypisywanie sobie konkluzji innych autorów są nie zostały poparte rzetelną analizą,
- d) stwierdzenie, że dr Jacek Bartosiak popełnił szereg błędów merytorycznych, są zupełnie nieuzasadnione i nie zostały poparte rzetelną analizą,
- e) stwierdzenie, że w Rozprawie doktorskiej dr Jacek Bartosiak nie przedstawił tezy i pytań badawczych oraz bezspornie autorskich wniosków jest nieuprawnione i niepoparte żadnym rzetelnym uzasadnieniem, gdyż m.in. zgodnie z recenzją prof. dr hab. Huberta Królikowskiego z Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politycznych Uniwersytetu Jagiellońskiego jasnym celem Rozprawy doktorskiej dr. Jacka Bartosiaka było „dokonanie analizy obecnie wdrażanej, na podstawie różnych decyzji oraz dokumentów zarówno w wymiarze politycznym jak i wojskowym, ale także finansowo-budżetowym, koncepcji militarnej Stanów Zjednoczonych”, zaś jako problem badawczy pracy prof. Królikowski określił „ocenę oraz wykazanie na podstawie rozlicznych przesłanek, iż wdrażana koncepcja wojny powietrzno-morskiej obarczona jest niedociągnięciami przede wszystkim pod kątem wymogów strategicznych i geopolitycznych, jakie stawia się przed tego rodzaju planami”²⁰. Dr Jacek Bartosiak bezspornie ten cel badawczy osiągnął, czego potwierdzenie stanowi dalsza część recenzji prof. Królikowskiego,
- f) stwierdzenie, że Rozprawa doktorska zawiera liczne naruszenia praw autorskich jest niepoparte rzetelną analizą oraz nieuprawnione.

Natomiast stwierdzenia dr. Piegzika dotyczące recenzji oraz promotora Rozprawy doktorskiej, prof. Góralczyka, stanowią spekulacje, które nie powinny być brane w żadnym zakresie pod uwagę przy rozpatrywaniu niniejszej sprawy.

Należy stwierdzić, że na podstawie Pisma dr. Piegzika oraz przeprowadzonych przez jego anonimowy „zespół badawczy” analiz nie można w żadnym zakresie stwierdzić, że spełniona została przesłanka

²⁰ Recenzja rozprawy doktorskiej na temat: „Sytuacja geostrategiczna Stanów Zjednoczonych i Chin na Zachodnim Pacyfiku i w Eurazji a amerykańska koncepcja wojny powietrzno-morskiej” opracowanej przez mgr Jacka Bartosiaka pod kierownictwem naukowym prof. dr. hab. Bogdana Góralczyka, autorstwa prof. dr. hab. Huberta Królikowskiego z dn. 1 czerwca 2016 r.

świadomego i celowego przypisania sobie autorstwa **istotnego** fragmentu lub innych elementów cudzego utworu lub ustalenia naukowego, a w związku z tym brak jest podstaw do stwierdzenia nieważności decyzji o nadaniu Jackowi Bartosiakowi stopnia naukowego doktora.

Anna Kruszewska

radca prawny

dr Aleksandra Sewerynik

radca prawny